

# FINANČNÍ SVOBODA



## Strategická desková hra pro 1-8 hráčů od 10 let

Kdo by nechtěl být finančně nezávislý? Pracovat jen pro radost z práce a mít dost majetku, aby mohl zítra zavolat šéfovi a říct mu, že končí? „Pracuji tu u vás, protože mě to baví, protože jste firma, u níž pracovat chci.“ Ale získat dost majetku, abychom mohli začít čerpat pravidelně měsíčně tolik peněz, že zaplatí nejenom naše složenky, ale i dovolenou u moře a dárky dětem, to už vyžaduje trochu práce i disciplíny.

Vyzkoušejte si to z pohledu pozorovatele, kdy jen říkáte, co je to nejlepší. Vyzkoušejte si radit klientům, kteří řeší otázku, jak se pojistit nebo jakou si vzít hypotéku. Je to jen hra. Jakmile vaší klienti dosáhnou věku 60 let, můžete jít ven. Třeba do banky, kde budete řešit nějaké transakce. Nebo si můžete sednout k internetu, a až budete číst článek o fondech, budete o něco chytřejší. A až budete platit účty přes internetové bankovníctví a uvidíte jejich nabídku fondů, už budete vědět, k čemu jsou.

## Úvodem

Hráči dostanou manželský pár ve věku 30 let. Prochází s nimi 30 let jejich života, uzavírají jim finanční produkty, čelí nástrahám života. Radí jim v řadě možných příležitostí, zda je mají využít. Tím postupně získávají pro klienty majetek a snaží se plnit jejich cíle.

### Cílem hry je splnit všechny cíle klientů:

- 1) vlastní nemovitost,
- 2) cíl dané rodiny (např. bazén, dovolenou, chatu) a
- 3) v 60 letech, cíl nejnáročnější - finanční nezávislost.

### Ekonomické prostředí

Museli jsme zjednodušit ekonomické prostředí a zahrnout do všech produktů inflaci. Budete se pohybovat v bezinflačním prostředí: výdaje rodiny budou stále stejné po celou dobu 30 let, příjmy rodiny budou také stejné a všechny úroky a výnosy mají v sobě už zahrnutou inflaci. Proto budeme používat „koruny reálné“ (Kr), které neztrácejí hodnotu vlivem inflace.

### Finanční produkty ve hře

K tomu, abyste dovedli klienty k finanční nezávislosti, potřebujete znát produkty, které jim nabízíte. Potřebujete znát finanční trh. Produkty ve hře mají mnoho vlastností reálných produktů, proto až se budete rozhodovat o tom, jaký produkt použít, vyjděte z reálného světa.

#### **Finanční nezávislost**

*„Finanční nezávislost je stav, kdy nejste závislí na příjmu ze zaměstnání, protože máte dost majetku a příjmy z něj vám pokryjí všechny vaše výdaje.“*

#### **Poznátky ze hry aplikujte v životě**

*„Produkty ve hře mají velmi podobné vlastnosti jako v reálném životě. Můžete tedy aplikovat poznátky o hypotékách, akcích nebo úvěrech v běžném životě.“*



# Výuková hra

Než se pustíme do hry, je třeba dobře vysvětlit pravidla. Protože hra je založena na principu „škola hrou“, naučíte se pravidla hraním. Místo dlouhého studia pravidel si všechno nejdříve důkladně vyzkoušejte nanečisto. Teprve potom se pusťte do hraní. Zvolte jednoho hráče bankéřem. Bankéř přečte ostatním pravidla a provede jednotlivé kroky.

## Příprava hry

1. Vyjměte z krabice herní plán a rozložte jej.
2. Jeden žeton umístěte na číslo 30 na horní části herního plánu - bude ukazovat věk vašich klientů.
3. Druhý žeton umístěte na fázi kola „TRANSAKCE“ na středovém kruhu herního plánu. Tento žeton bude nadále ukazovat fáze kola.
4. Vezměte karty událostí a vytrďte z nich všechny karty označené v dolní části černým oválem a opatřené nápisem „Černý den“. Karty černých dnů vraťte do krabice. Zbylé karty událostí umístěte na jeden z červených obdélníků v levé části plánu rubem nahoru. Druhý obdélník slouží jako odhazovací balíček.
5. Karty s cenami OPF (otevřené podílové fondy) seřadte od nejnižšího čísla po nejvyšší. Každou hromádku rozdělte na kartě s číslem nula - hromádka s kladnými čísly bude lícem nahoru a na ní karta s nulou, hromádka se zápornými čísly otočte nahoru rubem. Rozmístění všech těchto karet vidíte na obrázku.
6. Dále připravte karty produktů a rozložte je kolem hracího plánu:
  - a) podílové listy (akciové - fialové, dluhopisové- žluté a peněžního trhu - modré),
  - b) hypoteční a spotřebitelské úvěry,
  - c) stavební spoření a doplňkové penzijní spoření.
7. Z bankovek vytvořte bank.

Ostatní karty nechte zatím v krabici.



## Seznamte se s klientem

Vybte v krabici kartu klientů „KORUNKOVI“.

To budou klienti, se kterými budeme nyní hrát a na kterých se všechno naučíme. Proto si je podrobně prostudujeme.



**Karel, Kamila a Karlík KORUNKOVI**  
 věk: 30 let, dítě 1 rok

Karel s Kamilou touží po lepší budoucnosti. Žijí poměrně skromně a pomalu korunku ke korunce skládají peníze pro svou finanční nezávislost. Pravidelně přikupují podílové listy fondů peněžního trhu. Spotřebitelský úvěr si vzali, když to vypadalo, že bude Karel pár měsíců bez práce.

**Rodinný rozpočet**

|                  |           |                |           |
|------------------|-----------|----------------|-----------|
| Čistá mzda muže: | 28 000 Kr | Výdaje:        | 22 000 Kr |
| Čistá mzda ženy: | 16 500 Kr | Čisté nájemné: | 12 000 Kr |
| Volné cash flow: | 9 000 Kr  |                |           |

**Majetek a dluhy**

|                       |                                |
|-----------------------|--------------------------------|
| Hotovost:             | 200 000 Kr                     |
| Fondy peněžního trhu: | 40 podílových listů            |
| Spotřebitelské úvěry: | 150 000 Kr (3 ks po 50 000 Kr) |

**Cíle klientů**

|                       |   |                          |
|-----------------------|---|--------------------------|
| Byt 3+1:              | 3 150 000 Kr (tento cíl si přejí splnit do 39 let)        | <input type="checkbox"/> |
|                       | (maximální hypotéka 2 500 000 Kr, v hotovosti 650 000 Kr) |                          |
| Vzdělání pro Karlíka: | 400 000 Kr (tento cíl si přejí splnit do 48 let)          | <input type="checkbox"/> |
| Finanční nezávislost: | 4 000 000 Kr (tento cíl si přejí splnit do 60 let)        | <input type="checkbox"/> |

- Obtížnost. Jedna hvězdička znamená snadný klient - za takové klienty je jednoduché hrát, použijte je pro první hry.
- Jejich příjmy z práce (měsíční).
- Běžné rodinné výdaje spojené se spotřebou. Obsahují i nepravidelné výdaje (Vánoce, dovolené...).
- Zatím bydlí v nájmu, platí proto „čisté“ nájemné. (Platba majiteli bytu).
- Prostředky, které jim každý měsíc zbydou.
- Majetek, který mají k dispozici.
- Cíle, které klienti chtějí splnit. Pro finanční nezávislost budou potřebovat 4 mil. Kr.

## Finanční situace klienta

Máme klienta, známe jeho požadavky. Než začneme hrát, musíme si vše připravit do „startovní pozice.“

1. Vezměte jednu ze zbylých figurek a postavte ji na pole ukazatele volného měsíčního cash flow 9 000 Kr.
2. Vezměte si od bankéře 2 bankovky 100 000 Kr.
3. Vezměte si 40 podílových listů podílového fondu peněžního trhu.
4. Korunkovi dluží 150 000 Kr. Jedna kartička spotřebitelského úvěru je ve hře na 50 000 Kr, vezměte si tedy 3 kartičky. Splátka těchto úvěrů je již započítána v počátečním cash flow, nechte proto figurku stále na poli s číslem 9 000.
5. Všimněte si cílů, které po vás Korunkovi chtějí splnit:
  - a) byt 3+1 za 3 150 000 Kr,
  - b) vzdělání pro Karlíka 400 000 Kr,
  - c) finanční nezávislost 4 mil. Kr.
 Jakmile některý z cílů splníte, odškrtněte si cíl jako splněný.
6. Všimněte si také čistého nájemného Korunkových (za byt 3+1 platí 12 000 Kr.)
7. Vezměte si jednu kartu dítěte - chlapečka Karlíka.

**Cash flow,** s nímž se budete nadále potkávat v celých pravidlech, je termín označující volné zdroje klienta po zaplacení všech pravidelných výdajů - ať už jako peníze na běžný provoz domácnosti, splátky úvěrů, pojistky nebo pravidelné spoření.

## Můžeme radit

Máme před sebou startovní pozici klienta. Máme k dispozici vše, co potřebujeme pro poradenství. Můžeme tedy hrát. Ukážeme vám, co a jak můžete udělat. Ukázkou berte jako demonstraci možností, ve hře můžete hrát jakkoli. Na správnou strategii budete muset přijít sami. V této první fázi transakcí můžete udělat libovolné množství následujících transakcí:

1. Splatit spotřebitelský úvěr.
2. Prodat podílové listy otevřených podílových fondů peněžního trhu.
3. Koupit podílové listy otevřených podílových fondů.
4. Uzavřít stavební spoření či doplňkové penzijní spoření.
5. Koupit nemovitost, vzít si hypotéku a splnit tak cíl bydlení, klienty vystěhovat z nájmu.
6. Teoreticky můžete splnit rovnou i druhý cíl klientů, který máte splnit do 48 let.

Postupně vám popíšeme jednotlivé možnosti, které máte. Bližší podrobnosti ke všem produktům najdete v kapitole „Produkty“.



## Splácení spotřebitelského úvěru

Korunkovi mají spotřebitelský úvěr 150 000 Kr, zároveň mají 200 000 Kr v hotovosti. Tuto hotovost vezmeme a splatíme jeden dluh Korunkových 50 000 Kr. Uděláme to následujícím způsobem:

1. Kartičku 1 úvěru vraťte na balíček nevyužitých úvěrů.
2. Zároveň odevzdejte 50 000 Kr do banku (dluh je tak splacena).
3. Přesuňte svoji figurku o 500 Kr dopředu (o 2 políčka za každý splacený úvěr, viz instrukce na kartičce).
4. Figurka nyní stojí na políčku měsíčního cash flow 9 500 Kr.



**Spotřebitelský úvěr KONTOKORÉNT**  
Výše úvěru: **50 000 Kr**  
Reálná úroková sa zba: **12 % p. a.**  
Měsíční úrok: **500 Kr**  
Doplňující informace: **Podle pravidel banky**

## Prodej podílových listů OPF (otevřený podílový fond)

Korunkovi vlastní 40 podílových listů fondu peněžního trhu. Rozhodli se, že prodají všech 40 kusů podílových listů.

Uděláme to následujícím způsobem:

1. Podívejte se na kurzy podílových listů fondů peněžního trhu na desce (viz obrázek) a vidíte, že 20 podílových listů stojí 200 000 Kr.
2. Dejte bankéři obě kartičky 20 kusů podílového fondu (vloží ho do banku).
3. Vezměte si za ně peníze (400 000 Kr z banku).

Místo podílových listů máte hotovost.

S transakcí nejsou spojené žádné pravidelné platby, proto se figurka na cash flow nikam neposouvá.



## Nákup podílových listů

Korunkovi mají dost hotovosti a rádi by koupili 5 kusů podílových listů dluhopisového fondu.

Uděláme to následujícím způsobem:

1. Podívejte se na kurzy podílových listů a vidíte, že 5 podílových listů dluhopisového fondu stojí 50 000 Kr.
2. Vezměte si z banky 5 kusů podílových listů dluhopisového fondu.
3. Zaplatte za ně 50 000 Kr.



## Uzavření stavebního spoření

Korunkovi se rozhodli, že si uzavřou stavební spoření. Uděláme to následujícím způsobem:

1. Vezměte si kartičku stavebního spoření.
2. Zakroužkujte fixem věk 30 let (použijte přiložený fix určený na whiteboard, aby šel později smazat).
3. Posuňte se na počítadle cash flow o 1 750 Kr zpět (o 7 políček).
4. Figurka stojí na čísle 7 750 Kr.

Posouváme se na cash flow o 1 750 Kr zpět, protože Korunkovi každý měsíc pravidelně spoří částku 1 750 Kr. Tím pádem budeme mít nižší cash flow (zbývá méně volných peněz).



## Uzavření doplňkového penzijního spoření

Dále se Korunkovi rozhodli, že si pořídí III. pilíř = doplňkové penzijní spoření (bývalé penzijní připojištění) a chtějí platit 1 500 Kr měsíčně do dluhopisové (konzervativní) strategie.

Uděláme to následujícím způsobem:

1. Vezměte si 3 kartičky Doplňkového penzijního spoření (jedna kartička je na spoření 500 Kr).
2. Zakroužkujte přiloženým fixem věk 30 let (věk, kdy jste DPS uzavřeli).
3. Zakroužkujte dluhopisovou (konzervativní) strategii.
4. Posuňte se na počítadle cash flow o 1 500 Kr zpět, to je o 6 políček. (Na každé kartičce máte uvedeno, že se máte posunout o 2 políčka, máte 3 kartičky.)
5. Figurka stojí na čísle 6 250 Kr. Pro zjištění hodnoty naspořených peněz na konci hry, v 60 letech, hodíte 1x jednou kostkou (viz tabulka Dluhopisová strategie na str. 12).





## Fáze kola VĚK

Poradili jsme Korunkovým vše, co jsme chtěli. Končíme tedy transakce a posouváme se do dalšího období jejich života. Na hracím plánu provedte následující:

1. Přesuňte žeton na středovém kruhu z fáze kola „TRANSAKCE“ na fázi kola „VĚK“.
2. Žeton na ukazateli věku přesuňte ze 30 let na políčko 33.



## Fáze kola PENÍZE

Korunkovi po celou dobu 3 let pravidelně platili to, co jsme jim navrhli: spořili do stavebního spoření a platili doplňkové penzijní spoření. Každý měsíc jim zbylo 6 250 Kr. Tyto peníze jim zbývaly na běžném účtu a ty nyní dostanete vyplacené.

Budete je mít k dispozici pro vaše investice.

Provedte následující kroky:

1. Přesuňte žeton ze středového kruhu z fáze kola „VĚK“ na fázi kola „PENÍZE“.
2. Vyzvedněte si z banku hotovost 225 000 Kr.



Výši vyzvednuté částky přčtete na herním plánu. Ukazuje ji vaše figurka na počítadle cash flow, která stojí na políčku 6 250 Kr měsíčně (malé číslo). Zároveň počítadlo říká, že Korunkovi ušetří za 3 roky 225 000 Kr (velké číslo).

## Fáze kola KURZY

Nyní se budou měnit kurzy podílových fondů.

1. Přesuňte žeton z fáze kola „PENÍZE“ na fázi kola „KURZY“.
2. Změníme kurzy akciových fondů:
  - a) Hoďte dvěma kostkami. Dejme tomu, že vám padla čísla 5 + 3, součet je tedy 8.
  - b) Najděte na hracím plánu, o kolik se mění kurzy pro akciové fondy. Pro hod kostek se součtem 8 je v tabulce uveden posun o + 3.
  - c) Otočte tedy karty pro kurz akciových podílových fondů o 3 karty vpřed.
  - d) Máte na hromádce nahoře kartu s číslem 3 a s cenou za jeden podílový list 13 000 Kr.
3. Změníme kurzy dluhopisových fondů a fondů peněžního trhu:
  - a) Hoďte dvěma kostkami. Dejme tomu, že vám padla čísla 6 + 4, součet je tedy 10.
  - b) Najděte na hracím plánu, o kolik se mění kurzy pro dluhopisové fondy (posun o + 5) a fondy peněžního trhu (posun o - 1).
  - c) Otočte karty pro dluhopisový fond o 5 karet nahoru a fond peněžního trhu o 1 kartu dolů.
  - d) Karty ukazují nákupní i prodejní cenu pro fond dluhopisový - 12 000 Kr a peněžního trhu - 10 000 Kr.

|    |    |    |    |
|----|----|----|----|
| 10 | +5 | +5 | -1 |
| 9  | +4 | +4 | 0  |
| 8  | +3 | +3 | +1 |

| Cena pro OFF<br>Akciový | 3          | Cena pro OFF<br>Dluhopisový | 5          | Cena pro OFF<br>Peněžního trhu | -1         |
|-------------------------|------------|-----------------------------|------------|--------------------------------|------------|
| 1 podílový list         | 13 000 Kr  | 1 podílový list             | 12 000 Kr  | 1 podílový list                | 10 000 Kr  |
| 5 podílových listů      | 65 000 Kr  | 5 podílových listů          | 60 000 Kr  | 5 podílových listů             | 50 000 Kr  |
| 20 podílových listů     | 260 000 Kr | 20 podílových listů         | 240 000 Kr | 20 podílových listů            | 200 000 Kr |

Nyní máte stanovené kurzy - ceny otevřených podílových fondů, nákupní i prodejní, které budou platit pro příští období.

## Fáze kola UDÁLOSTI

Život přináší změny, na které je třeba reagovat, a kterým je třeba se přizpůsobovat. Změny jsou ve hře simulovány kartami událostí.

1. Přesuňte žeton z fáze kola „KURZY“ na fázi kola „UDÁLOSTI“.
2. Vezměte si kartu z hromádky události a udělejte to, co je na ní napsáno.
3. Dejme tomu, že jste si vytáhli kartu s textem: „RYBAŘENÍ Váš klient využil výhodné nabídky na zájezd na lov lososů ve Skotsku. Zaplatte bankéři 28 000 Kr. Kartu si ponechejte.“
4. Zaplatte tedy bankéři do banku 28 000 Kr.





## Fáze kola TRANSAKCE

Přesuňte žeton z fáze kola „UDÁLOSTI“ na fázi kola „TRANSAKCE“.

### Koupě nemovitosti, použití hypotéky a ukončení nájmu

Korunkovi by chtěli ukončit nájem a přestěhovat se do vlastního. Protože nemají dost peněz na to, aby si koupili byt 3+1 za 3 150 000 Kr hotově, vezmou si na byt maximální možnou hypotéku 2 500 000 Kr a zbývajících 650 000 Kr zaplatí hotově.

Jak na to?

1. Zaplaťte 650 000 Kr v hotovosti do banku.
2. Vezměte si hypotéku na 2 500 000 Kr:
  - a. vezměte si 5 kartiček „dlouhé hypotéky“ (30 let),
  - b. označte věk čerpání úvěru (značka fixem k věku 33),
  - c. posuňte se na cash flow o 10 000 Kr dozadu (40 políček).\*
3. Zrušíte nájem:
  - a. posuňte se na cash flow o 12 000 Kr dozadu (48 políček).
4. Máte vlastní nemovitost (splněný sen), neplatíte nájem, máte hypotéku.

\* Tip: Všimněte si, že se za splátku hypotéky posouváte o 40 polí dozadu a za zrušení nájmu o 48 polí vpřed. Stačí se tedy posunout o 8 polí vpřed na políčko 8 250 Kr.

**Karel, Kamila a**  
věk: 30 let, dítě 1 rok

Karel s Kamilou touží po lepší kvalitě života. Konečně si mohou koupit vlastní byt. Karel si říká, že by měl být finančně nezávislý. Kamila chce, aby měli dost peněz na děti. Jak to udělat?

**Rodinný rozpočet**

|                  |           |                |           |
|------------------|-----------|----------------|-----------|
| Cistá mzda muže: | 28 000 Kr | Výdaje:        | 22 000 Kr |
| Cistá mzda ženy: | 16 500 Kr | Cistá nájemné: | 12 000 Kr |
| Volné cash flow: | 9 000 Kr  |                |           |

**Majetek a dluhy**

|                       |                                |
|-----------------------|--------------------------------|
| Hotovost:             | 200 000 Kr                     |
| Fondy peněžního trhu: | 40 podílových listů            |
| Spotřebitelské úvěry: | 150 000 Kr (3 ks po 50 000 Kr) |

**Cíle klientů**

Byt 3+1:  3 150 000 Kr (cena cíl si přejí splnit do 39 let)  
(maximální hypotéka 2 500 000 Kr, v hotovosti 650 000 Kr)

Vzdělání pro Karlika:  400 000 Kr (cena cíl si přejí splnit do 48 let)

Finanční nezávislost:  4 000 000 Kr (cena cíl si přejí splnit do 60 let)

V této fázi kola můžete dělat jakékoli další transakce v libovolném množství (možné omezení můžete najít u jednotlivých produktů na straně 10-14).

## Konec výukové hry

Jsme na konci výukové hry. Vyzkoušeli jste si jedno kolo hry. Nyní víte, co a jak máte dělat. V další hře si už zahrajete opravdu. Budete vymýšlet vhodnou strategii pro klientovy peníze a budete vědět, jak to udělat. Vraťte všechny peníze a produkty zpět do banky a můžete začít.

## Pravidla hry

### Příprava hry

Hra je pro 1-8 hráčů. Pokud vás je více než 4, rozdělte se do dvojic a hrajte ve dvojicích. Jednoho hráče stanovte bankéřem. Rozmístění základních komponent hry vidíte na obrázku na str. 2.

1. Vyjměte z krabice herní plán a rozložte jej.
2. Jeden žeton umístěte na číslo 30 na horní části herního plánu - bude ukazovat věk vašich klientů.
3. Druhý žeton umístěte na fázi kola „TRANSAKCE“ na středovém kruhu herního plánu. Tento žeton bude nadále ukazovat fáze kola.
4. Pokud hrajete poprvé, doporučujeme hrát bez „Černých dnů“. Vezměte karty událostí a vytřídte z nich všechny karty označené v dolní části černým oválem a opatřené nápisem „Černý den“. Karty černých dnů vraťte do krabice. Zbylé karty událostí umístěte na jeden z červených obdélníků v levé části plánu rubem nahoru. Druhý obdélník slouží jako odhazovací balíček. V dalších hrách se domluvíte, zda budete hrát s kartami černých dnů.
5. Karty s cenami OPF (otevřené podílové fondy) seřadte od nejmenšího čísla po největší. Každou hromádku rozdělte na kartě s číslem nula - hromádka s kladnými čísly bude lícem nahoru a na ní karta s nulou, hromádku se zápornými čísly otočte nahoru rubem.
6. Dále připravte karty produktů a rozložte je kolem hracího plánu:
  - podílové listy (akciové - fialové, dluhopisové - žluté a peněžního trhu - modré),
  - hypoteční a spotřebitelské úvěry,
  - stavební spoření a doplňkové penzijní spoření,
  - pojištění invalidity, majetku, trvalých následků a rizikové životní pojištění.
7. Z bankovek vytvořte banku.

Pozn.: Pokud hrajete bez černých dnů, nevyužívejte pojištění. Nebudete ho potřebovat, karty pojištění ponechte v krabici.



## Seznamte se s klientem

Nyní je vše připraveno a můžete si vzít svého klienta, kterému budete radit.

Pro první hru vyjměte z krabice karty snadných klientů označených jednou hvězdičkou (Korunkovi, Spořiví, Brzobohatí a Moudří) a vylosujte si každý jednu z rodin.

V dalších hrách se můžete domluvit a losovat ze všech klientů nebo vybrat předem obtížnost a losovat pouze z klientů vybrané obtížnosti.

- Vezměte si kartičku dítěte a položte si ji též před sebe.
- Vezměte si od bankéře hotovost (kolik to má být, najdete na kartě klienta).
- Vezměte si podílové listy peněžního trhu.
- Vezměte si spotřebitelské úvěry.
- Každý tým si vyberte jednu figurku a umístěte ji na počítadlo cash flow. (Údaj najdete na kartě klienta.)

## Můžeme radit

Máme vše připraveno k tomu, abychom mohli začít hrát:

Vašim klientům je 30 let - zkontrolujte, že černý kámen leží na stupnici v horní části desky na čísle 30. Začíná se fáze kola „transakce“ ve věku 30 let. V této fázi hrají všichni hráči současně. Všichni společně můžete začít radit svému klientovi. Můžete se též domluvit, že si budete navzájem říkat, jaké transakce kdo vašim klientům doporučuje. Pokud potřebujete pomoci s nějakým produktem, podívejte se do pravidel do kapitoly „Produkty“. Jakmile všichni hráči dokončí potřebné transakce, můžete se přesunout dále na ukazateli fází kola a věku.

## Fáze kola

Postupně střídejte jednotlivé fáze kola, stejně jako se střídaly ve výukové hře:

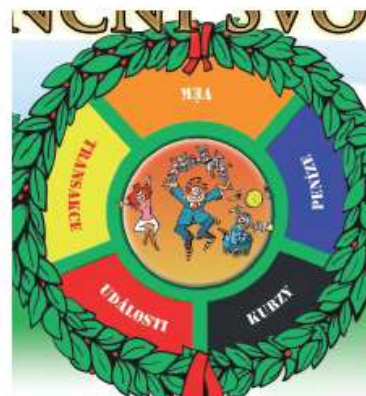
- VĚK - jeho změna \*
- PENÍZE - vyzvednutí peněz, které klienti za 3 roky ušetřili,
- KURZY - změna kurzů podílových fondů,
- UDÁLOSTI - co významného se stalo vašim klientům za poslední 3 roky,
- TRANSAKCE - obchody, kde se uzavírají jednotlivé finanční produkty.

Budete se postupně posouvat hrou, vaši klienti budou stárnout.

Nezapomeňte splnit cíle klientů, a to nejpozději ve fázi transakcí v letech:

- 39 let - bydlení,
- 48 let - soukromý cíl.

Takto postupujte až do 60 let věku klientů.



\* Všimněte si ukazatele věku, který začíná od 21 let. Je proto možné hrát hru s vámi vymyšlenými klienty nebo hrát přímo sami za sebe :) Takto například hrajeme na Mistrovství pro ZŠ a SŠ ([www.FinanciMistrovstvi.cz](http://www.FinanciMistrovstvi.cz)).

## Poslední kolo - 60 let věku - fáze Transakce

Hra ve fázi transakcí v 60 letech věku končí a je třeba spočítat, jak byl kdo úspěšný a na kolik se komu podařilo splnit všechny cíle klienta včetně finanční nezávislosti.

Cílem bylo naspořit dostatečný majetek k tomu, aby zajistil spokojené živobytí až do konce života. Jaký objem majetku je potřeba, máte uvedeno v kartě klienta („majetek pro finanční nezávislost“).

Nyní je třeba sečíst veškerý majetek, který klient má a ze kterého bude moci čerpat doživotní rentu. Proto prodejte veškerý majetek a přeměňte na hotovost. Prodejte majetek v:

- podílových fondech,
- doplňkovém penzijním spoření,
- stavebním spoření,
- kapitálovém životním pojištění a
- případný další majetek, který máte z karet událostí.

### Kdo vyhrává?

Vyhrávají všichni, kdo dovedli své klienty k finanční nezávislosti. To byl cíl klientů a je to i cíl finančního poradce. Měli byste umět radit tak, abyste vždy a za všech okolností dovedli klienty ke splnění jejich cílů. I sami byste v životě měli mít pevně dané cíle a radit sami sobě se svými penězi tak, abyste jich dosáhli.

Pokud máte dluhy, z utržených peněz zaplaťte dluhy (hypoteční úvěry a spotřebitelské úvěry). Nemáte-li dost peněz na splacení dluhů, sečtete, kolik vám chybí majetku k doplacení všech úvěrů.

Do závěrečného majetku se nepočítá vlastní nemovitost - klient v ní chce bydlet a ne ji prodávat, aby měl z čeho ve stáří žít.

Nyní víte, jestli máte dost peněz na to, abyste splnili finanční nezávislost vašich klientů. Podařilo se vám to?



## Situace během hry

Během hraní vás mohou potkat některé nestandardní situace, s kterými se budete potýkat. V dalším textu najdete, co dělat v daném případě.

### Nedostatek hotovosti ve fázi kola PENÍZE

Občas se může stát, že klienti nemají dostatek hotovosti pro zaplacení ve fázi kola PENÍZE (pokud mají záporné cash flow). Odprodávání majetku by zbytečně zdržovalo ostatní spoluhráče. Vyzvedněte si od bankéře úvěr, tzn. kartičku úvěru a peníze z úvěru, neposouvejte se zatím na cash flow. Tuto hotovost použijte pro zaplacení chybějícího cash flow. Ve fázi transakcí můžete hotovost snadno získat a úvěry opět splatit. Jestliže úvěr splatíte ve stejném kole, v němž jste si jej vzali, neplatíte z něj žádné úroky (bezúročné období). Nesplatíte-li ho ve stejném kole, ve kterém jste si jej vzali, posuňte se ve fázi transakcí na cash flow - úroky platíte.

### Události Dítě a Černé dny

Pokud se klientům narodilo dítě, najdete výdaje na dítě na zadní straně obálky pravidel (str. 16). Na stejném místě najdete také tabulku pro posuny v případě černých dnů.

#### Černý den - smrt klienta

Pokud se stane, že klient zemře, mění se cash flow rodiny - na straně příjmů mizí plat muže, výdaje se snižují, ale ne tak výrazně. Přesné číselné vyjádření najdete na poslední straně pravidel pro každou rodinu zvlášť. V případě úmrtí klienta končí všechna životní a úrazová pojištění - rizikové životní pojištění, kapitálové životní pojištění a úrazové pojištění. Za každou kartičku rizikového životního pojištění obdržíte od bankéře 500 000 Kr, za kapitálové životní pojištění obdržíte částky dle věku sjednání. Nezapomeňte, že za každé zrušené životní i úrazové pojištění se posouváte na počítadle cash flow dopředu.

Texty karet vždy očekávají úplnou rodinu. Proto je-li v případě neúplné rodiny někde psáno klient, platí to pro klientku. A to včetně příležitostí, například vzdělání. Píše-li se o rodině, platí to i pro neúplnou rodinu. Jediné, co pro neúplnou rodinu neplatí, jsou černé dny úraz a nemoc, jediné pojištění, které má pro neúplnou rodinu v této hře smysl, je pojištění majetku. Samozřejmě, že v reálném životě se může stát, že zemřou oba rodiče, ale to již přesahuje možnosti této simulace.

#### Černý den - invalidita klienta

Stane-li se klientovi vážný úraz končící invaliditou, mění se poměrně výrazně cash flow rodiny - na straně příjmů se snižuje či mizí plat muže a výdaje se nesnižují. Přesné číselné vyjádření naleznete opět na zadní straně obálky pravidel. V případě invalidity se vyplácí plnění pouze z pojištění úrazu (viz pojištění trvalých následků úrazu), rodina zůstává úplná, proto platí všechny kartičky událostí tak, jak jsou psány. Neplatí pouze další karta „Černý den - úraz“, pokud si ji znovu vytáhnete, netýká se vás.

V případě, že nastane jakákoli situace, která je sporná a která není popsána v pravidlech, rozhodněte se podle toho, co odpovídá reálnému životu. (Jak by to bylo v realitě? Jak by to řešil klient? Mohlo by to klienta potkat?)

#### Černý den - důsledky pojistných událostí

Pokud potká klienta v životě **dvakrát Černý den**, ze kterého plynou invalidity různých stupňů nebo trvalé následky úrazem, vždy berte v potaz pouze ten následek, který má větší finanční dopad pro rodinu. Pokud je ovšem klient prvně invalidní a poté umře, řiďte se podle sloupce s následkem úmrtí - Smrt.

**Příklad:** Hraji za rodinu Mizinových a Mirek Mizina se stane invalidním - II. stupeň. Tabulka na poslední straně pravidel říká, že se sníží rodinné měsíční cash flow o 3 500 Kr (14 políček dozadu).

**1. situace:** Pokud klient v dalších kolech umře, měli byste se podle tabulky posunout o 2 500 Kr (10 políček dozadu). Avšak jelikož jste již posunutí za invaliditu klienta, posunete se **o 1 000 Kr dopředu** (4 políčka dopředu).

**2. situace:** Pokud se klient v dalších kolech stane invalidním - III. stupeň - tabulka ukazuje snížení cash flow o 9 000 Kr, posuňte se pouze o daný rozdíl mezi invaliditou II. a III. stupně, tedy o 5 500 Kr (22 políček dozadu).

#### Osobní bankrot - konec hry

Pokud vaše volné měsíční cash flow bude na **konci fáze kola TRANSAKCE nižší než -15 000 Kr**, vaši klienti vyhlásí osobní bankrot. **Klient si v tomto případě za vás našel náhradu a hra pro vás tímto okamžikem končí.** Do této situace se dá dostat dvěma způsoby. Prvním je nadměrné zadlužení a druhým jsou následky invalidity, trvalých následků úrazem nebo smrti klienta.

**Tip:** Když se ve fázi kola UDÁLOSTI stane váš klient invalidním a je ohrožen osobním bankrotem, můžete ve fázi kola TRANSAKCE splatit část hypotéky nebo jiného dluhu a tím zvýšit rodinné měsíční cash flow.



---

## FAQ - často kladené otázky

---

### **Proč jsou platby nastavené po 250 Kr, když u produktů to je v realitě jinak?**

Všechny pravidelné platby jsou jako násobek 250 Kr měsíčně. Což je dostatečně nízká částka pro to, aby to ještě jako měsíční platba mělo smysl, a přitom dostatečně vysoká, aby bylo možno udělat přehlednou stupnici pro výpočet cash flow.

### **Dítě za 250 měsíčně? Není to málo?**

U nákladů na dítě nejde o to, kolik dítě stojí, ale o kolik stoupnou výdaje domácnosti, narodí-li se jim dítě. A ty často zase o tolik nestoupnou – většina rodičů místo nákladných věcí pro sebe začne kupovat věci pro děti. Koneckonců volných prostředků je minimum a musí se uspořít jinde.

### **Co znamená „1 políčko“?**

Aby se lépe počítalo, o kolik je třeba se posunout, jsou na stupnici cash flow volné prostředky rodiny, které jsou po 250 Kr. Stupnicí cash flow nazýváme číselnou stupnici kolem herního plánu. Na kartičce je vedle uvedení čísla v penězích i posun, kolikrát se posouváte o 250 Kr.

### **Chci klientům koupit vlastní nemovitost dříve. Mohu? Jak se přesně plní cíl vlastní nemovitost?**

Na vlastní nemovitost je možno získat 80% hypotéku, banka nikterak nezkontroluje bonitu. Čili pokud byste vašim klientům doporučili přestěhovat se ihned, můžete. Zbývajících 20% nemovitosti zaplatíte v hotovosti nebo doplatíte pomocí spotřebitelských úvěrů.

Platíte-li hotově, pak pouze zaplatíte do banky obnos dle karty klienta a zvýšíte vaše cash flow o nájem, který vaši klienti tímto přestávají platit.

Budete-li si brát hypotéku, udělejte to ve dvou částech. Nejprve zvýšíte vaše cash flow o nájem, který vaši klienti tímto přestávají platit a následně snížíte vaše cash flow o splátky hypotéky. Je-li to pro vás jednodušší, můžete pouze tyto dva posuny od sebe odečíst a posunout se nahoru či dolů dle výsledné sumy. Platíte-li část prostředků hotově, nezapomeňte tyto peníze odevzdat bankéři.

***Čisté nájemné obsahovalo pouze poplatek za byt. Další poplatky spojené s bytem jsou započítány ve výdajích, proto se vám po přestěhování výdaje nemění a nájemné plně nahrazuje splátka hypotéky.***

Kroky jsou též podrobně popsány ve výukové hře.

### **Proč se na akcie hází zvlášť a na dluhopisy s peněžními fondy dohromady?**

Hlavním důvodem je vazba mezi kurzem dluhopisů a peněžního trhu. Správnější by bylo, aby i akcie měly vazbu na kurz dluhopisů, ale složitost vhodných výpočtů je možné použít v počítačové simulaci, nikoli v deskové hře.

### **Dá se ve hře pojistit žena?**

Finanční simulace má jako jeden z výukových cílů naučit hráče pojistit se na správné částky. K tomu je postačující pojištění muže. Žena je v této verzi hry nesmrtelná. :)

### **Potřebuji ke hře kalkulačku?**

Většina výpočtů ve hře se dá dělat bez problémů bez kalkulačky. Pokud vám však kalkulačka schází, klidně ji používejte.

---

## Tipy

---

Budete-li hru již dobře znát, můžete si vymýšlet vlastní klienty s vlastními cíli. Můžete také hrát sami sebe a svou rodinu. Také můžete hrát všichni stejného klienta a porovnat se, jak dobře mu budete radit. Máte-li na hru málo času, můžete se ke konci pohybovat nikoli po 3, ale po 6 letech. V tom případě vynechejte v jednom roce fázi událostí a transakcí. Pakliže měl mít někdo výplatu stavebního spoření, postupujte, jako by si zapomněl vyzvednout peníze.

***Chcete se poměřit skutečně pečlivě?*** Zahrajte si turnaj a počítejte si nejhorší výsledek – naučí vás to dosáhnout cíle vašich klientů skutečně s jistotou a bez rizika. Tuto hru můžete hrát i sami. Aby byla barvitější, otáčejte v každém kole ve fázi událostí 2 karty. Stejně tak můžete otáčet dvě karty událostí, hrajete-li ve dvou. V obou případech vyřadte karty černých dnů Č2 a Č4.



# Produkty

Tato část vysvětluje fungování herních produktů. Na začátku každého produktu je jen krátké shrnutí, o jaký produkt se jedná. Neorientujete-li se ve finančních produktech, pro lepší pochopení doporučujeme webové stránky [www.financnisvoboda.cz](http://www.financnisvoboda.cz), kde je ke každému použitému finančnímu produktu podrobnější popis, jak takový produkt vypadá v realitě.

## Úvěrové produkty

### Hypoteční úvěr

Hypoteční úvěr lze použít pouze k nákupu (či opravě) nemovitosti. Postupně se splácí půjčená částka a k tomu se bance platí úroky.

**Sjednání hypotéky** – vyberte si dobu splácení hypotéky (15, nebo 30 let). Doba splácení musí odpovídat též aktuálnímu roku. Třicetiletou hypotéku lze vzít nejpozději ve 39 letech.

Chcete-li vyšší částku hypotéky než je půl milionu, vezměte si více kartiček hypoték tak, aby částka dohromady odpovídala vaší požadované ceně hypotéky. Můžete kombinovat libovolně kartičky na 15 a 30 let až do výše ceny kupované nemovitosti.

Posuňte se na cash flow o součet všech posunů, jak je na jednotlivých kartičkách, a zakroužkujte na kartičkách aktuální věk klientů (kdy byl úvěr sjednán). Neodevzdávejte, ani si neberte žádnou hotovost.

**Čas sjednání** – úvěr na 30 let je možné vzít nejpozději ve 39 letech klientů, úvěr na 15 let je možné vzít nejpozději v 54 letech klientů.

**Předčasné splacení hypotéky** – na druhé straně lístku s úvěrem je zůstatek po určité době splácení. Je-li tedy např. klientům 54 let a uzavřeli třicetiletý úvěr ve 36 letech, mají za sebou 18 let splácení

(54 – 36 = 18). V řádce s číslem 18 naleznou zůstatek hypotéky (z půlmilionové hypotéky je to 245 000 Kr). Tyto peníze je nutné zaplatit bankéři a lísteček je možné vrátit a posunout se na počítadle cash flow o příslušný počet políček (v našem příkladu to je o 8 políček).

**Čas splacení** – hypotéku je možné splatit kdykoli v transakcích, nejpozději ve věku 60 let při počítání majetku, kdy je potřeba splatit zůstatky všech hypoték pro lepší počítání čistého majetku pro finanční nezávislost vašich klientů.

**Ukončení produktu** - 15letá hypotéka končí po 15 letech. Tím je splacena, vraťte lísteček bankéři a posuňte se na počítadle cash flow o 3 250 (13 políček) dopředu. Příklad: Klienti si vzali hypotéku ve 30 letech, mají-li věk 45, pak ve fázi transakcí navýšete cash flow o 3 250 korun. 30letá hypotéka končí po 30 letech, tedy nejdříve v 60 letech věku klientů, kdy již hra končí.

**Můžu si na jednu nemovitost vzít úvěry na 15 i 30 let?** Ano, je to možné, celková částka úvěru však nesmí překročit cenu kupované nemovitosti.

**Shrnutí možností, kdy je možno brát hypotéku:**

1. Kupujete-li nemovitost pro splnění cíle klienta: můžete vzít hypotéku až do výše ceny kupované nemovitosti.
2. Opravujete-li nemovitost po černém dni (povodeň, požár): je možné vzít hypotéku do výše škody.

### Spotřebitelský úvěr - Kontokorent

Spotřebitelský úvěr je, jak už název napovídá, úvěr. Pro zjednodušení se více podobá kontokorentu. Tzn. půjčujete si od banky peníze, ale nesplácíte je klasickými splátkami pro dané období, kdy na konci je úvěr celý splacený. Bance se po celou dobu úvěru platí pouze úroky z půjčené částky. Stále však bance dlužíte 50 000 Kr a ty musíte vrátit.

**Sjednání spotřebitelského úvěru** – vezměte si kartičku spotřebitelského úvěru a hotovost 50 000 Kr. Posuňte se na počítadle cash flow o 2 políčka dozadu (budete mít vyšší výdaje).

**Čas sjednání** – kdykoli v transakcích, banka nezkoumá bonitu klienta – očekává se, že zde poradci radí klientovi dobře a nepřivedou jej k bankrotu.

Úvěr je možné vzít si skutečně **kdykoli i mimo fázi transakcí**. Toto je možné například na zaplacení výdajů z karet událostí či v jiném podobném případě potřeby hotovosti. Je-li spotřebitelský úvěr splacen hned ve stejném kole, jako se uzavřel, nezaplátí z něj klient žádné úroky.

**Zrušení spotřebitelského úvěru** – vraťte kartičku spotřebitelského úvěru a hotovost 50 000 Kr. Posuňte se na počítadle cash flow o 2 políčka dopředu (budete mít vyšší příjem).

**Čas zrušení** - kdykoli v transakcích, nejpozději ve věku 60 let, kdy je třeba všechny úvěry splatit z majetku.

| Hypotéka   |                                       |    |    |
|--|---------------------------------------|----|----|
| Výše hypotéky:   | 500 000 Kr                            |    |    |
| Doba splatnosti:   | 30 let                                |    |    |
| Měsíční splátka:   | 2000 Kr                               |    |    |
| Věk sjednání (pokročilost)   |                                       |    |    |
| 18   | 21                                    | 24 | 27 |
| 30   | 33                                    | 36 | 39 |
| Doplňující informace:<br>Lze splatit kdykoliv.<br>Zůstatek při předčasné splacení je 245 000 Kr. |                                       |    |    |
| Splácení:<br>Zůstatek:   | # políček dozadu<br># políček dopředu |    |    |

|    |         |
|----|---------|
| 15 | 245 000 |
| 18 | 245 000 |
| 21 | 190 000 |
| 24 | 132 000 |
| 27 | 68 000  |

| Hypotéka   |                                       |
|--|---------------------------------------|
| Výše hypotéky:   | 500 000 Kr                            |
| Doba splatnosti:   | 15 let                                |
| Měsíční splátka:   | 2000 Kr                               |
| Hypotéka (lístek)  |                                       |
| Aktuální věk<br>vstup<br>věk sjednání  | Zůstatek                              |
| 3  | 438 000                               |
| 6  | 322 000                               |
| 9  | 222 000                               |
| 12   | 135 000                               |
| Doplňující informace:<br>Platí se pouze úroky.<br>Splacení úvěru: kdykoli úročením<br>50 000 Kr bance. |                                       |
| Sjednání:<br>Zrušení:  | 2 políčka dozadu<br>2 políčka dopředu |

#### Spotřebitelský úvěr KONTOKORENT

Výše úvěru:

50 000 Kr

Reálná úroková sazba:

12 % p. a.

Měsíční úrok: 500 Kr

Doplňující informace:

Platí se pouze úroky.

Splacení úvěru: kdykoli úročením

50 000 Kr bance.

Sjednání: 2 políčka dozadu

Zrušení: 2 políčka dopředu



# Investice

## Otevřené podílové fondy

Jsou tři druhy otevřených podílových fondů – akciové, dluhopisové a peněžního trhu. Svou charakteristikou odpovídají těmto třem typům růstových fondů na běžném trhu. Jsou dostupné v hodnotách 1, 5 a 20 podílových listů. Je to základní produkt pro uložení peněz, které máte v hotovosti. Je podstatné si uvědomit, že akciový fond je nejrizikovější, ale zase přináší největší zhodnocení, a fond peněžního trhu je takřka bezrizikový, ale přináší malé zhodnocení.



**Nákup fondů** – zaplatte bankéři peníze dle aktuálního kurzu a požadovaného typu a počtu podílových listů a vezměte si kartičku s daným počtem podílových listů. Cash flow se nemění, neposouvejte se tedy na počítadle cash flow.

**Čas nákupu** - kdykoli v transakcích.

**Prodej fondů** - vraťte kartičku podílového fondu a vezměte si hotovost dle karty aktuálního kurzu na desce.

**Čas prodeje** - kdykoli v transakcích, nejpozději ve věku 60 let.



## Spořicí produkty

### Stavební spoření

Stavební spoření je jeden z nejběžnějších spořicích produktů, proto má místo i v této simulaci. Jelikož pracujeme s násobky 250 Kr, je zde měsíční vklad upraven na 1 750 Kr.

**Sjednání stavebního spoření** – při uzavírání stavebního spoření neplatíte bankéři žádné peníze. Je to stejné, jako by si klient zřídil trvalý příkaz. Vezměte si kartičku stavebního spoření a zakroužkujte věk sjednání. Posuňte se na cash flow o 1 750 Kr měsíčně, tedy o 7 políček dozadu (nižší příjmy - peníze jdou do stavebního spoření). V rodině je možné mít pro každého žijícího člena maximálně jedno stavební spoření. Rodina s jedním dítětem může mít tedy maximálně 3 stavební spoření.

**Čas sjednání** – kdykoli.

**Ukončení jednoho cyklu spoření a pokračování** – odpovídá ukončení spoření a podepsání nové smlouvy. Je možné vždy 6 let od věku sjednání předchozího cyklu. Vyzvedněte si od bankéře 140 000 Kr a zakroužkujte ve vaší smlouvě aktuální věk (pokud se nezměnily podmínky stavebního spoření, ponechte si původní lísteček). Na cash flow nic neměňte - stále spoříte dál.

**Čas obnovy smlouvy** - kdykoli v transakcích v okamžiku ukončení předchozí.

**Ukončení stavebního spoření** – je možné vždy 6 let od sjednání nebo obnovy. Vraťte kartičku stavebního spoření, vyzvedněte si 140 000 Kr od bankéře a posuňte se na cash flow o 1 750 Kr měsíčně, tedy o 7 políček dopředu (vyšší příjmy - peníze již nejdou na stavební spoření).

**Čas ukončení** - vždy 6 let po sjednání, či obnovy, nejpozději ve věku 60 let.

**Řešení atypických situací - následující situace nejsou standardní ani výhodné, ale může se stát, že nastanou:**

**Zapomenutá výplata stavebního spoření** – může se stát, že si někdo zapomene vybrat peníze. Pokud chcete ve smlouvě pokračovat dál, jen zakroužkujte roky, kdy měla proběhnout výplata a za každou takovou neuskutečněnou výplatu vyberte 140 000 Kr. Nemáte-li zájem pokračovat ve spoření dál a byl-li poslední rok výplaty před 3 roky, vyplaťte 140 000 Kr, jako by smlouva skončila před 3 lety, a 63 000 Kr peněz, které se tam objevily nově. (Celkem tedy za 9 let spoření dostanete 203 000 Kr.) Smlouvu vraťte a posuňte se na cash flow o 7 políček dopředu. Nic dalšího není třeba zpětně přepočítávat.

**Předčasné zrušení stavebního spoření** – 3 roky od sjednání nebo obnovy je možné smlouvu zrušit. V této fázi je rušení nevýhodné – vyzvedněte si od bankéře 57 000 Kr, vraťte lísteček se smlouvou a posuňte se na cash flow o 1 750 Kr měsíčně, tedy o 7 políček dopředu. Částka 57 000 Kr odpovídá zaplacenému poplatku za sjednání smlouvy, pokudě za předčasné vypovězení smlouvy a znehodnocení peněz vlivem inflace.





## Doplňkové penzijní spoření - III. pilíř

DPS odpovídá běžnému známému penzijnímu připojištění - III. pilíři. Ve výsledné hodnotě je již zohledněno zhodnocení fondu.

**Sjednání DPS** - při uzavírání DPS neplatíte bankéři žádné peníze. Je to stejné, jako by si klient zřídil trvalý příkaz. Vezměte si kartičku DPS a zakroužkujte věk sjednání. Posuňte se na cash flow o 500 Kr měsíčně, tedy o 2 políčka dozadu (větší výdaje - peníze jdou do DPS).

Dále zakroužkujte zvolenou strategii: dluhopisovou nebo akciovou. V rodině je možné mít pro každého dospělého člena maximálně 6 kartiček (tzn. platba 3 000 Kr měsíčně).

**Čas sjednání** – kdykoli.



**Zrušení DPS** – v tabulce vpravo najdete zůstatek po určité době spoření podle zvolené strategie. Je-li tedy např. klientům 54 let a uzavřeli smlouvu s dluhopisovou strategií ve 36 letech, mají za sebou 18 let spoření. V řádce s číslem 18 naleznete aktuální hodnotu (103 000 korun). Vyzvedněte si tyto peníze od bankéře a vraťte kartičku. Posuňte se na počítadle cash flow dopředu o dvě políčka za každou vrácenou smlouvu. Je možné vrátit i část smluv (snížení platby).

**Čas zrušení** - kdykoli v transakcích před 60. rokem.

**Ukončení DPS v 60 letech** – na závěr posledního kola si hodíte kostkou. Výši naspořené částky pak zjistíte v tabulkách níže.

**Příklad:** vaši klienti si uzavřeli 2 smlouvy ve 36 letech a zvolili si na obou kartičkách různou strategii (dluhopisovou i akciovou). V 60 letech hodili kostkou čtyřku. Dostanou proto 150 000 Kr za dluhopisovou a 170 000 Kr za akciovou strategii, tj. celkem 320 000 korun.

Pro zjednodušení tato simulace neumí pravidelnou rentu, neboť se na konci počítá výše majetku klientů.

Člbytné:

| Kolik let uzavřete | Zvolená strategie |         |
|--------------------|-------------------|---------|
|                    | Dluhopisová       | Akciová |
| 3                  | 18 000            | 15 000  |
| 4                  | 30 000            | 30 000  |
| 9                  | 53 000            | 58 000  |
| 12                 | 70 000            | 78 000  |
| 18                 | 88 000            | 98 000  |
| 19                 | 103 000           | 118 000 |
| 23                 | 120 000           | 138 000 |
| 24                 | 135 000           | 158 000 |
| 27                 | 153 000           | 175 000 |
| 30                 | 168 000           | 193 000 |
| 33                 | 183 000           | 208 000 |
| 36                 | 198 000           | 225 000 |

### Dluhopisová strategie

| Uzavření v roce | Hod 1 kostkou |         |         |         |         |         |
|-----------------|---------------|---------|---------|---------|---------|---------|
|                 | 1             | 2       | 3       | 4       | 5       | 6       |
| 21              | 213 000       | 225 000 | 238 000 | 253 000 | 270 000 | 285 000 |
| 24              | 198 000       | 208 000 | 220 000 | 233 000 | 245 000 | 260 000 |
| 27              | 183 000       | 193 000 | 203 000 | 213 000 | 223 000 | 235 000 |
| 30              | 168 000       | 175 000 | 183 000 | 190 000 | 200 000 | 210 000 |
| 33              | 153 000       | 158 000 | 165 000 | 170 000 | 178 000 | 185 000 |
| 36              | 135 000       | 140 000 | 145 000 | 150 000 | 158 000 | 163 000 |
| 39              | 120 000       | 123 000 | 128 000 | 133 000 | 135 000 | 140 000 |
| 42              | 103 000       | 105 000 | 110 000 | 113 000 | 115 000 | 118 000 |
| 45              | 88 000        | 89 000  | 90 000  | 93 000  | 95 000  | 98 000  |
| 48              | 70 000        | 71 000  | 73 000  | 74 000  | 75 000  | 78 000  |
| 51              | 53 000        | 54 000  | 55 000  | 56 000  | 57 000  | 58 000  |
| 54              | 35 000        | 36 000  | 37 000  | 38 000  | 39 000  | 40 000  |

### Akciová strategie

| Uzavření v roce | Hod 1 kostkou |         |         |         |         |         |
|-----------------|---------------|---------|---------|---------|---------|---------|
|                 | 1             | 2       | 3       | 4       | 5       | 6       |
| 21              | 195 000       | 225 000 | 263 000 | 310 000 | 370 000 | 443 000 |
| 24              | 183 000       | 208 000 | 240 000 | 280 000 | 330 000 | 388 000 |
| 27              | 168 000       | 193 000 | 220 000 | 253 000 | 290 000 | 338 000 |
| 30              | 155 000       | 175 000 | 198 000 | 223 000 | 255 000 | 293 000 |
| 33              | 143 000       | 158 000 | 175 000 | 198 000 | 220 000 | 250 000 |
| 36              | 128 000       | 140 000 | 155 000 | 170 000 | 190 000 | 210 000 |
| 39              | 113 000       | 123 000 | 135 000 | 148 000 | 160 000 | 175 000 |
| 42              | 100 000       | 105 000 | 115 000 | 123 000 | 133 000 | 143 000 |
| 45              | 83 000        | 88 000  | 95 000  | 100 000 | 108 000 | 113 000 |
| 48              | 68 000        | 70 000  | 75 000  | 78 000  | 83 000  | 88 000  |
| 51              | 53 000        | 54 000  | 55 000  | 58 000  | 60 000  | 63 000  |
| 54              | 25 000        | 30 000  | 35 000  | 40 000  | 45 000  | 50 000  |



## Pojistné produkty

### Pojištění invalidity

Pojištění invalidity odpovídá běžnému pojištění invalidity z jakékoliv příčiny, tzn. úrazem i nemocí.

**Sjednání pojištění invalidity** – při uzavírání invalidity neplatíte bankéři žádné peníze. Je to stejné, jako by si klient zřídil trvalý příkaz. Vezměte si kartičku Pojištění invalidity a posuňte se na cash flow o 250 Kr měsíčně, tedy o jedno políčko dozadu (nižší příjmy – peníze jdou do pojištění).

**Čas sjednání** – kdykoli v transakcích.

**Zrušení produktu** - vraťte kartičku pojištění invalidity a posuňte se na počítadle cash flow o jedno políčko dopředu.

**Čas zrušení** – kdykoli v transakcích, v 60 letech není třeba rušit.

**Úmrtí klienta** - pokud klient zemřel, smlouva zaniká. Posuňte se na počítadle cash flow dopředu o jedno políčko za každou kartičku.

**Invalidita klienta** - ve hře hrozí invalidita II. nebo III. stupně. V obou případech obdržíte za každou smlouvu pojištění invalidity 500 000 Kr za každou kartičku invalidity II. nebo III. stupně.

Smlouva zaniká automaticky, posuňte se na počítadle cash flow dopředu o jedno políčko za každou smlouvu. Ignorujte další kartičky s invaliditou v budoucnu (zjednodušení hry).

|   |                   |
|---|-------------------|
| <b>Pojištění invalidity</b><br>(pro muže) |                   |
| Pojistná částka:                          | <b>500 000 Kr</b> |
| Měsíční pojistné:                         | <b>250 Kr</b>     |
| Sjednání:                                 | 1 políčko dozadu  |
| Zrušení:                                  | 1 políčko dopředu |

### Rizikové životní pojištění

Rizikové životní pojištění (RŽP) je pojištěním pro smrt z libovolné příčiny.

**Sjednání rizikového životního pojištění** – při uzavírání rizikového životního pojištění neplatíte bankéři žádné peníze. Je to stejné, jako by si klient zřídil trvalý příkaz. Vezměte si kartičku pojištění a posuňte se na cash flow o 250 Kr měsíčně, tedy o 1 políčko dozadu (nižší příjmy - peníze jdou do pojištění).

**Čas sjednání** – kdykoli v transakcích.

**Zrušení pojištění** - vraťte kartičku rizikového životního pojištění a posuňte se na počítadle cash flow o jedno políčko dopředu za každou vrácenou smlouvu. Takto můžete vrátit jen část smluv, které jste uzavřeli.

**Čas zrušení** - kdykoli v transakcích, v 60 letech není třeba rušit.

**Úmrtí klienta** - pokud klient zemřel, obdržíte od bankéře za každou kartičku RŽP 500 000 Kr. Smlouva tím současně zaniká. Posuňte se na počítadle cash flow dopředu o jedno políčko za každou smlouvu.

**Invalidita klienta** – RŽP neobsahuje žádnou pojistku invalidity (je třeba sjednat zvlášť).

### Pojištění majetku

Pro zjednodušení jsou zde všechna pojištění týkající se nemovitosti sloučena do jednoho. Je zde zakomponováno pojištění domácnosti i nemovitosti. Toto pojištění se hodí v případě, kdy klienti:

- bydlí v nájmu (jako pojištění domácnosti),
- bydlí ve vlastním (pojištění domácnosti i pojištění nemovitosti).

**Sjednání pojištění** - při uzavírání pojištění neplatíte bankéři žádné peníze. Je to stejné, jako by si klient zřídil trvalý příkaz. Vezměte si kartičku pojištění a posuňte se na cash flow o 250 Kr měsíčně, tedy o jedno políčko dozadu (vyšší výdaje – peníze jdou do pojištění).

**Čas sjednání** – kdykoli v transakcích.

**Zrušení pojištění** - vraťte kartičku pojištění majetku a posuňte se na počítadle cash flow o jedno políčko dopředu.

**Čas zrušení** – kdykoli v transakcích, v 60 letech není třeba rušit.

**Pojistná částka** – pojištění kryje veškerou škodu na domácnosti nebo nemovitosti. Platí pro jednu libovolnou nemovitost.

|   |                   |
|---|-------------------|
| <b>Rizikové životní pojištění</b><br>(pro muže) |                   |
| Pojistná částka:                                | <b>500 000 Kr</b> |
| Měsíční pojistné:                               | <b>250 Kr</b>     |
| Sjednání:                                       | 1 políčko dozadu  |
| Zrušení:  | 1 políčko dopředu |

|  |                   |
|--|-------------------|
| <b>Pojištění majetku</b><br>(pro 1 libovolnou nemovitost)  |                   |
| Měsíční pojistné:  | <b>250 Kr</b>     |
| <b>Doplňující informace:</b><br>Pojištění kryje škodu na nemovitosti i domácnosti (včetně cizí). |                   |
| Sjednání:  | 1 políčko dozadu  |
| Zrušení:   | 1 políčko dopředu |



## Pojištění trvalých následků úrazu

Pojištění trvalých následků úrazu s progresivním plněním odpovídá běžnému pojištění trvalých následků. Pro zjednodušení je zde pouze jedno, a to s progresivním plněním. Při závažných úrazech klient dostává až pětinasobek pojistné částky.

**Sjednání pojištění trvalých následků úrazu** – při uzavírání pojištění trvalých následků úrazu neplatíte bankéři žádné peníze. Je to stejné, jako by si klient zřídil trvalý příkaz. Vezměte si kartičku pojištění a posuňte se na cash flow o 250 Kr měsíčně, tedy o jedno políčko dozadu (nižší příjmy - peníze jdou do pojištění).

**Čas uzavření** – kdykoli v transakcích.

**Zrušení pojištění** - vraťte kartičku pojištění trvalých následků úrazu a posuňte se na počítadle cash flow o jedno políčko dopředu.

**Čas zrušení** – kdykoli v transakcích, v 60 letech není třeba rušit.

**Úmrtí klienta** - pokud klient zemřel, smlouva zaniká. Posuňte se na počítadle cash flow dopředu o jedno políčko za každou smlouvu.

**Invalidita klienta z důvodu úrazu** – ve hře hrozí invalidita úrazem ve výši 30 %, 70 %, nebo 100 %. V případě 30 % obdržíte za každou smlouvu pojištění 300 000 Kr, v případě 70 % obdržíte 1 400 000 Kr a v případě 100 % obdržíte díky progresivnímu plnění 5 mil. Kr. Smlouva zaniká automaticky, posuňte se na počítadle cash flow dopředu o jedno políčko za každou smlouvu. Ignorujte další kartičky s invaliditou v budoucnu (při zjednodušení hry).

V případě trvalých následků úrazem může (ale nemusí) být zároveň plněno z pojištění invalidity. V tom případě to musí být napsáno na kartě Události. Není-li na kartě Události napsáno, že zároveň byl klientovi přiznán invalidní důchod, plní se jen z pojištění trvalých následků úrazu.

|  |
|--|
| <b>Pojištění trvalých následků úrazu</b><br>s progresivním plněním<br>(pro muže) |
| Pojistná částka<br><b>1 000 000 Kr</b>   |
| Měsíční pojistné:<br><b>250 Kr</b>   |
| Sjednání: 1 políčko dozadu<br>Zrušení: 1 políčko dopředu                         |



---

## Chcete se porovnat s ostatními?

---

Rodiny mají různé vysoké cíle. Porovnání provedete následovně:

1. Musíte mít splněný 1. i 2. cíl.
2. Spočítejte procento splnění finanční nezávislosti. Hrajete-li např. s Korunkovými (chtějí 4 mil. Kr) a dosáhli jste majetku 6 mil. Kr, splnili jste cíl na 150 % (6 000 000 / 4 000 000).

---

## Strategie

---

Zajímá vás, jak hru hrát co nejlépe? Můžete si vyzkoušet sami odpovědět na následující otázky. Třeba tak, že si zahrajete dvě hry a v každé použijete jinou strategii:

- Kdy je nejlepší zbavit se spotřebitelských úvěrů?
- Kdy je lepší plnit cíl vlastního bydlení?
- Je lepší 15letá nebo 30letá hypotéka?
- Je lepší hypotéku splácet postupně, nebo ji mít co nejdříve splacenou?
- Jak má vypadat vhodné portfolio finančních produktů v průběhu času? Kolik procent má být v akciích, kolik v dluhopisech a kolik v peněžním trhu?
- Kdy je lepší splnit druhý cíl rodiny? Co nejdříve, nebo skutečně až ve 48 letech, kdy si to klienti přejí?

Pokud byste chtěli znát odpovědi na výše uvedené otázky, zkuste projet náš blog [FinancniRodina.cz/Blog](http://FinancniRodina.cz/Blog) nebo nám rovnou napište na [Info@FinancniSvoboda.cz](mailto:Info@FinancniSvoboda.cz) :)

---

## Autoři

---

**Tvůrci hry:** Karel Kořený a Jana Syrovátková

**Hlavní konzultant:** Petr Syrový

**Ilustrace:** Milan Lesniak

**Grafika:** Jeffrey Oren

**Sazba grafiky a textu:** Tomáš Kořený

**Testeři:** Vilém Mrštík, Jan Tyl, zaměstnanci a spolupracovníci společnosti Simply, s.r.o., MBI, s.r.o. a KFP - Kořený Fichtner Pavlásek, s.r.o., Klub deskových her Brno a další.



# Tabulky změn cash flow při významných událostech

## Narození dítěte

Pokud se vaším klientům narodilo druhé, či třetí dítě, snižte volné cash flow dle následující tabulky:

| Jméno rodiny  | 2. dítě | 3. dítě |
|---|---------|---------|
| Mizinovi  | 250     | 0       |
| Brzobohatí, Chudíkoví   | 500     | 250     |
| Drahotovi, Korunkovi, Mazaní, Moudří, Novákovi, Svobodní, Spořiví | 750     | 500     |
| Bohatí, Prachařovi  | 1 000   | 750     |

## Černý den

Pokud váš klient onemocněl nebo přišel o zaměstnání, vraťte bankéři peníze dle následující tabulky. Pokud je klient invalidní, má trvalé následky způsobené úrazem, nebo zemřel, snižte dle této tabulky volné cash flow:

| Jméno rodiny | Ztráta zam., nemoc   | Nemoc 8 měsíců | Invalidita II. stupně            | Invalidita III. stupně | Trvalé následky úrazem 30 % | Trvalé následky úrazem 70 % | Trvalé následky úrazem 100 % | Smrt   |
|--------------|----------------------|----------------|----------------------------------|------------------------|-----------------------------|-----------------------------|------------------------------|--------|
|              | Jednorázově zaplaťte |                | Snižte volné měsíční cash flow o |                        |                             |                             |                              |        |
| Bohatí       | 240 000              | 480 000        | 20 000                           | 35 000                 | 15 000                      | 25 000                      | 35 000                       | 25 000 |
| Brzobohatí   | 82 000               | 164 000        | 5 000                            | 12 000                 | 6 000                       | 9 000                       | 12 000                       | 7 000  |
| Drahotovi    | 120 000              | 240 000        | 10 000                           | 22 000                 | 9 000                       | 16 000                      | 22 000                       | 13 000 |
| Chudíkoví    | 64 000               | 128 000        | 4 000                            | 10 000                 | 5 000                       | 7 000                       | 10 000                       | 5 000  |
| Korunkovi    | 112 000              | 224 000        | 9 000                            | 20 000                 | 8 000                       | 12 000                      | 20 000                       | 13 000 |
| Mazaní       | 120 000              | 240 000        | 10 000                           | 22 000                 | 9 000                       | 16 000                      | 22 000                       | 14 000 |
| Mizinovi     | 55 000               | 110 000        | 3 500                            | 9 000                  | 4 000                       | 6 000                       | 9 000                        | 2 500  |
| Moudří       | 124 000              | 248 000        | 10 000                           | 22 000                 | 9 000                       | 16 000                      | 22 000                       | 14 000 |
| Novákovi     | 132 000              | 264 000        | 12 000                           | 25 000                 | 10 000                      | 18 000                      | 25 000                       | 15 000 |
| Prachařovi   | 260 000              | 520 000        | 22 000                           | 40 000                 | 16 000                      | 30 000                      | 40 000                       | 30 000 |
| Spořiví      | 108 000              | 216 000        | 9 000                            | 21 000                 | 8 000                       | 14 000                      | 21 000                       | 11 000 |
| Svobodní     | 124 000              | 248 000        | 11 000                           | 24 000                 | 9 000                       | 17 000                      | 24 000                       | 15 000 |

Co se přesně děje s pojistnými smlouvami, je vysvětleno u příslušných produktů. Jak ovlivní smrt či invalidita další hru, je více uvedeno na straně 8.